



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**  
**Кзз 554/2021**  
**25.05.2021. године**  
**Београд**

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Карадаревића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду – Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4. 64/19 од 30.11.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду КЖ1 79/21 од 18.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 25.05.2021. године, једногласно је донео

**ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ**, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Карадаревића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду – Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4. 64/19 од 30.11.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду КЖ1 79/21 од 18.03.2021. године.

**Образложење**

Пресудом Вишег суда у Новом Саду – Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4. 64/19 од 30.11.2020. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, и изречена му је условена осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљени у року од 1 године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду КЖ1 79/21 од 18.03.2021. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Новом Саду – Посебно одељење за сузбијање корупције и браниоца окривљеног и пресуда Вишег суда у Новом Саду – Посебно одељење за сузбијање корупције К.По.4. 64/19 од 30.11.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Карадаревић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање или исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе. Предложено је да се поступи и у смислу члана 488. став 3. ЗКП.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП и исте образлаже наводима да кривично дело које се окривљеном ставља на терет као последицу кривичног дела види прибављање користи неком физичком или правном лицу, као и да последица кривичног дела мора бити у вези са предузетом радњом учиниоца. У конкретној ситуацији, суд последицу кривичног дела види у прибављању користи ББ у виду избегавања подношења кривичне пријаве и покретања кривичног поступка против њега за наведено кривично дело. По ставу одбране, радња окривљеног не може бити у вези са последицом коју суд наводи из разлога што окривљени није овлашћен да покрене кривични поступак нити је према правилима службе овлашћен да поднесе кривичну пријаву. Даље се наводи да суд окривљеног оглашава кривим не за невршење службене дужности, већ за неквалитетно вршење службене дужности.

Одредбом члана 359. став 1. Кривичног законика, прописано је да ће се службено лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог, казнити затвором од 6 месеци до 5 година.

Радња извршења кривичног дела из члана 359. став 1. КЗ садржи већи број алтернативно постављених радњи и може се састојати у искоришћавању службеног положаја или овлашћења, прекорачењу граница службеног овлашћења или невршењу службене дужности, а последица може бити прибављање себи или другом физичком или правном лицу какве користи, другом нанети какву штету или теже повредити права другог.

Из изреке побијане првостепене пресуде произилази да је окривљени оглашен кривим да је извршио кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика, јер је у време и у месту, ближе означеном у изреци пресуде, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, свестан свога дела,

хтео његово извршење и био свестан да је његово дело забрањено, као службено лице – полицијски службеник МУП РС Полицијске управе у ..., Полицијске испоставе ..., у звању полицајца, невршењем своје службене дужности прибавио какву корист лицу ББ на тај начин што је док се налазио на кванташкој пијаци, након што је од стране присутних грађана информисан да је ББ, који је затечен на лицу места, украо новац ВВ, да је новац који припада ВВ пронађен код ББ, односно да постоје основи сумње да је исти извршио кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ, није предузео службене радње у циљу откривања и обезбеђивања трагова кривичног дела и предмета који могу послужити као доказ и прикупљања свих обавештења, које би могле бити од користи за успешно вођење кривичног поступка, на које је овлашћен у складу са одредбама члана 286. став 1. ЗКП, нити је о наведеном догађају обавестио надлежну Полицијску испоставу ..., нити је догађај евидентирао у службеним евиденцијама МУП-а, а ББ је дозволио да напусти лице места, чиме је истом прибавио корист у виду избегавања подношења кривичне пријаве и покретања кривичног поступка против њега за наведено кривично дело.

Полазећи од наведеног, по налажењу Врховног касационог суда, из изреке побијане првостепене пресуде, произилазе сва законска обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика, за које је окривљени оглашен кривим, како објективна обележја која се односе на радње окривљеног – невршење службене дужности (није предузео службене радње у циљу откривања и обезбеђивања трагова кривичног дела и предмета који могу послужити као доказ и прикупљања свих обавештења која би могла бити од користи за успешно вођење кривичног поступка, у складу са одредбом члана 286. став 1. ЗКП, није о догађају обавестио надлежну Полицијску испоставу ..., није догађај евидентирао у службеним евиденцијама МУП-а, а ББ је дозволио да напусти лице места), на који начин је прибавио другом физичком лицу корист, која се огледа у избегавању подношења кривичне пријаве и покретања кривичног поступка против ББ за кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ, тако и субјективна обележја дела која се тичу урачунљивости и умишљаја (свест и воља) окривљеног за извршење дела, који укључује и свест о забрањености дела.

При томе, мора се имати у виду и да, када постоје основи сумње да је почињено било које кривично дело, посебно кривично дело које се гони по службеној дужности, овлашћено службено лице је у обавези да као полицијски службеник предузима службене мере и радње у складу са законом, а што окривљени није учинио – није обавестио ПИ ... о предметном догађају, чиме је онемогућен даљи оперативни рад полицајца поводом предметног догађаја, није сачинио службену белешку о догађају, није на полеђини радног налога за тај дан евидентирао предметни догађај.

Самим тим, наводи браниоца којима се указује да не постоји узрочно-последична веза између радње која је окривљеном стављена на терет и наступеле последице и да је окривљени оглашен кривим за некавалитетно вршење службене дужности су, од стране Врховног касационог суда, оцењени као неосновани, јер су радње окривљеног, правилно правно квалификоване као кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика.

Из изнетих разлога, по налажењу овог суда, неосновано бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,  
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија,  
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић